

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.493.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17576 Państwa Posłów Dariusza Mateckiego, Marka Gróbarczyka, Michała Jacha, Artura Szałabawki oraz Małgorzaty Golińskiej, w sprawie kontroli agencji zatrudnienia działających na terenie województwa zachodniopomorskiego, pośredniczących w zatrudnianiu cudzoziemców, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Informuję, że na podstawie art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r., poz. 620 z późn. zm.) agencjami zatrudnienia są podmioty wpisane do rejestru agencji zatrudnienia, świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej. Prowadzenie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej (w tym kierowanie osób do pracy za granicą oraz cudzoziemców do pracy w Polsce) jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, prowadzonego przez marszałka województwa. Podmioty występujące z wnioskiem o wpis do rejestru muszą spełnić szereg warunków, m.in. warunek dotyczący niekaralności za przestępstwa i wykroczenia wskazane w ustawie oraz warunek braku zaległości za zobowiązania publicznoprawne, w tym m.in. podatki oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (art. 307 ww. ustawy).

Spełnianie przez agencję zatrudnienia warunków prowadzenia działalności podlega kontroli marszałka województwa (art. 326 ww. ustawy). Ponadto, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r., poz. 1712 z późn. zm.), do zadań Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) należy kontrola przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w okresie od 13 grudnia 2023 r. z upoważnienia marszałka województwa zachodniopomorskiego przeprowadzono 53 kontrole agencji zatrudnienia, z czego 8 dotyczyło agencji pośredniczących w zatrudnianiu cudzoziemców, a 28 agencji świadczących usługę pracy tymczasowej na rzecz cudzoziemców. Spośród zrealizowanych kontroli 5 dotyczyło agencji zatrudnienia pośredniczących w zatrudnianiu obywateli państw trzecich spoza Unii Europejskiej, a 27 kontroli dotyczyło agencji pracy tymczasowych, zatrudniających pracowników tymczasowych, będących obywatelami państw trzecich spoza Unii Europejskiej. Ze skontrolowanych agencji 9 było prowadzonych przez cudzoziemców albo przez podmioty, w których cudzoziemcy byli członkami zarządu, współnikami, prokurentami, pełnomocnikami lub osobami faktycznie zarządzającymi działalnością. W analizowanym okresie na terenie województwa zachodniopomorskiego, pozostającego we właściwości terytorialnej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Szczecinie (OIPwS), PIP przeprowadziła 59 kontroli (w tym 34 kontrole w agencjach pracy tymczasowej) obejmujących w szczególności badanie dopełnienia obowiązku dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. Liczba przeprowadzonych postępowań kontrolnych w podziale na

poszczególne lata, z uwzględnieniem informacji udzielonych przez OIPwS, przedstawia się następująco:

- 2024 r.: 28 (w tym 12 kontroli w agencjach pracy tymczasowej);
- 2025 r.: 20 (w tym 12 kontroli w agencjach pracy tymczasowej);
- 2026 r.: 11 (w tym 10 kontroli w agencjach pracy tymczasowej).

Przywołane dane dotyczą kontroli tematycznych realizowanych w oparciu o specjalnie w tym celu opracowaną metodykę kontroli oraz listy kontrolne. Zakres działań kontrolnych prowadzonych w obszarze związanym z tą formą działalności regulowanej jest znacznie szerszy i dotyczy także pracodawców, użytkowników oraz podmiotów obchodzących przepisy ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych poprzez stosowanie outsourcingu/leasingu, zarówno oferujących takie usługi (outsourcer), jak i z nich korzystających (insourcer).

Gromadzone przez PIP dane pozwalają na przekazanie informacji dotyczących świadczenia usług agencji zatrudnienia na rzecz cudzoziemców spoza UE. Łącznie na terenie OIPwS przeprowadzono 35 kontroli w takich agencjach, z czego:

- w 2024 r. 15 kontroli;
- w 2025 r. 13 kontroli;
- w 2026 r. 7 kontroli.

Działania kontrolne realizowane w obszarze działalności agencji zatrudnienia w analizowanym okresie dotyczyły działalności agencji zatrudnienia prowadzonych przez podmioty/cudzoziemców spoza UE. Opierając się na danych zgromadzonych przez Główny Inspektorat Pracy, jak też informacjach udzielonych przez OIPwS, wskazuję, że spośród skontrolowanych agencji zatrudnienia 15 było prowadzonych przez cudzoziemców, z czego:

- w 2024 r. 8;
- w 2025 r. 4;
- w 2026 r. 3.

W ramach każdej kontroli prowadzonej przez inspektora pracy sprawdza się posiadanie przez podmiot prowadzący usługi agencji zatrudnienia wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. W ramach wszystkich postępowań kontrolnych, realizowanych na terenie pozostającym we właściwości OIPwS, skontrolowano obowiązek posiadania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w ramach:

- w 2024 r. – 28 kontroli (28 podmiotów);
- w 2025 r. – 20 kontroli (20 podmiotów);
- w 2026 r. – 11 kontroli (11 podmiotów).

Nielegalne świadczenie usług agencji zatrudnienia (bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia) w tym okresie ujawniono w 6 podmiotach (w 2 podmiotach na rok 2024, 2025 i 2026).

Od 13 grudnia 2023 r. w wyniku kontroli przeprowadzonych z upoważnienia marszałka województwa zachodniopomorskiego stwierdzono 39 naruszeń dotyczących warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, natomiast PIP stwierdziła 43 takie naruszenia. W tym okresie z rejestru marszałka województwa wykreślono 214 podmiotów. Marszałek nie kierował w związku z kontrolami agencji zatrudnienia zawiadomień do Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Policji lub prokuratury. Z kolei PIP skierowała 4 powiadomienia do Straży Granicznej, 1 do naczelnika urzędu celno-skarbowego oraz 2 zawiadomienia do prokuratury.

Na podstawie art. 323 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia agencje zatrudnienia przedstawiają marszałkowi województwa informacje o prowadzonej działalności w zakresie

świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usług pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej. Informacja ta zawiera dane dot. m.in. liczby osób, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium RP za pośrednictwem agencji zatrudnienia (art. 323 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy) oraz liczby osób skierowanych przez agencje zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej, uwzględniające obywatelstwo osoby kierowanej (art. 323 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy). Zgodnie z art. 327 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia marszałek województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy w formie elektronicznej zbiorczą informację z województwa, o której mowa w art. 323, w terminie do 31 marca każdego roku za rok poprzedni. Informacje te służą do monitorowania usług świadczonych przez agencje zatrudnienia. Szczegółowe dane dotyczące obywatelstwa klientów poszczególnych agencji zatrudnienia znajdują się w informacjach składanych do marszałka województwa.

Weryfikacja kontroli przeprowadzonych we wskazanym okresie przez inspektorów pracy OIPwS wykazała, że 7 spośród 59 kontroli przeprowadzonych w województwie zachodniopomorskim dotyczyło agencji zatrudnienia świadczących usługi na rzecz obywateli Kolumbii lub innych krajów Ameryki Południowej i Środkowej.

W MRPiPS na bieżąco analizowane są dane dotyczące dokumentów, na podstawie których dopuszcza się cudzoziemców do polskiego rynku pracy oraz inne źródła i raporty opracowywane przez różne instytucje. Rokrocznie na podstawie informacji przekazywanych przez PIP i Straż Graniczną sporządza się też informację o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli powierzania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP oraz o procentowym udziale podmiotów powierzających wykonywanie pracy tym cudzoziemcom w każdym z sektorów wskazanych w ocenie ryzyka.

Minister właściwy do spraw pracy prowadzi ponadto rejestr centralny, do którego dostęp mają odpowiednie służby, w tym Straż Graniczna, Państwowa Inspekcja Pracy, konsulowie, Policja i ZUS. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma własnych kompetencji w zakresie kontrolowania legalności zatrudnienia oraz innych kwestii związanych z przestrzeganiem prawa przez pracodawców i cudzoziemców. W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w konkretnych firmach, przekazuje je do właściwych organów kontrolnych z prośbą o podjęcie odpowiednich działań.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, WUP przeprowadza kontrole agencji zatrudnienia zgodnie z rocznym planem. Kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim przeanalizowaniu prawdopodobieństwa naruszenia warunków działalności agencji zatrudnienia. Jednym z analizowanych czynników ryzyka jest rodzaj świadczonych usług, w tym pośrednictwo pracy dla cudzoziemców. Wskazana przesłanka jest każdorazowo brana pod uwagę przy sporządzaniu rocznego planu kontroli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Kontrole w agencjach zatrudnienia realizowane są corocznie przez wszystkie okręgowe inspektoraty pracy. W planie kontroli przyjętym na 2026 r. ustalono, że OIPwS zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej 12 kontroli wpisu do rejestru agencji zatrudnienia działalności, której prowadzenie uwarunkowane jest uzyskaniem wpisu do tego rejestru oraz prowadzeniem agencji zatrudnienia zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Kontrole planowane powinny być prowadzone m.in. w agencjach zatrudnienia świadczących usługi na rzecz cudzoziemców. Kontrole agencji zatrudnienia oraz podmiotów wymienionych w art. 306 ust 1 i prowadzących działalność, o której mowa w art. 306 ust. 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia obligatoryjnie powinny być prowadzone w pełnym zakresie również w przypadkach:

- rozpatrywania zasadności skarg pracowników lub osób korzystających z usług agencji i podmiotów, o których mowa w art. 306 ust. 1 i 2 tej ustawy;
- podejrzenia naruszenia obowiązujących przepisów ustawowych, zwłaszcza nielegalnego świadczenia usług agencji zatrudnienia.

W ramach realizacji tego zadania w br. we wszystkich okręgowych inspektoratach pracy zalecono kontynuację monitoringu ogłoszeń ukazujących się w mediach celem wykrywania nielegalnych agencji oraz ujawniania agencji lub podmiotów określonych w art. 306 ust. 1 i 2, zamieszczających kryteria dyskryminacyjne w ogłoszeniach lub naruszających inne zasady ustawowe.

Ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia zaostrzono warunki prowadzenia agencji zatrudnienia dla zapewnienia większej ochrony interesów klientów agencji zatrudnienia. Na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 19) podmiot zamierzający świadczyć usługi lub wykonujący usługi agencji zatrudnienia nie mógł być karany za wykroczenia wskazane w tej ustawie. Od 1 czerwca 2025 r., na podstawie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia warunki te obejmują również wykazanie niekaralności za:

- przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową;
- przestępstwo składania fałszywych zeznań lub oświadczeń;
- przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów;
- przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym;
- wykroczenie, o którym mowa w art. 84 ust. 1–12 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Weryfikacji podlegają również osoby zarządzające i reprezentujące agencje zatrudnienia, które muszą spełniać warunki dotyczące niekaralności oraz braku zaległości w zakresie podatków i obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne (art. 307 ust. 2 ustawy).

W celu poprawienia ochrony cudzoziemców na polskim rynku pracy ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadzono dodatkowe wymogi dla agencji zatrudnienia świadczących usługi dla cudzoziemców, od których wymagane jest posiadanie zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. Agencje tego typu mogą świadczyć usługi dla wskazanych osób dopiero po 2 latach od uzyskania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia (art. 305 ust. 3 ustawy). Obowiązująca wcześniej ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie wskazywała takiego wymogu. Zaostrzono też wymogi dotyczące lokalu, w którym agencja prowadzi działalność. Każda taka instytucja musi zapewnić w lokalu możliwość bezpośredniego kontaktu ze swoim przedstawicielem oraz ma obowiązek przechowywania w nim dokumentacji związanej z wykonywaną działalnością (art. 305 ust. 7 ustawy).

Ograniczanie nadużyć związanych z pracą cudzoziemców stanowiło jeden z priorytetów przy tworzeniu ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2025 r. poz. 621 z późn. zm.), która weszła w życie 1 czerwca 2025 r. Wśród wprowadzonych tym aktem zmian znalazły się:

- uszczelnienie przepisów dot. zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi;
- zaostrzenie kar za nielegalną pracę i zmiana przepisów dotyczących przeprowadzania kontroli zatrudnienia.

Ustawą określono zasady dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy, w tym warunki wydania zezwoleń na pracę oraz wpisu oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń, wprowadzono również rozwiązania mające na celu efektywną integrację cudzoziemców, w tym obowiązek przekazywania cudzoziemcowi przez pracodawcę informacji na temat przepisów prawa pracy, możliwości zrzeszania się w związkach zawodowych itp.

Omawiany akt zawiera szereg mechanizmów służących ograniczaniu nadużyć związanych z zatrudnianiem obcokrajowców, m.in. przez agencje pracy tymczasowej. Jednym z podstawowych rozwiązań przyjętych w ustawie jest zwiększenie transparentności procesu zatrudnienia cudzoziemców poprzez obowiązek przekazywania szczegółowych informacji o pracodawcy, warunkach pracy proponowanych cudzoziemcowi, a także o pracodawcy na rzecz którego praca ma być wykonywana. Ponadto, agencja pracy tymczasowej jako podmiot powierzający pracę ma obowiązek powiadomienia organu, który wydał zezwolenie na pracę lub zarejestrował oświadczenie o podjęciu, niepodjęciu lub zakończeniu pracy przez cudzoziemca. Niedopełnienie tego obowiązku w określonym terminie jest zagrożone karą grzywny. Dzięki wskazanym rozwiązaniom organy państwowe mogą efektywniej monitorować zatrudnianie cudzoziemców, a kontrole jego legalności przeprowadzane przez Straż Graniczną i PIP są skuteczniejsze.

Aby zapobiec wydawaniu zezwoleń na pracę lub oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi podmiotom, dla których są one jedynie „przepustką” umożliwiającą cudzoziemcom wjazd na terytorium strefy Schengen, w ustawie przewidziano szereg przesłanek odmowy. Wydania zezwolenia na pracę odmawia się m.in. w przypadku, gdy podmiot został ustanowiony lub działa w celu ułatwiania obcokrajowcom wjazdu na terytorium RP lub organ posiada informacje, że prawdopodobnym celem uzyskania zezwolenia na pracę jest pozorne powierzenie pracy na terytorium RP cudzoziemcowi. Ustawa o warunkach dopuszczalności nie pozwala też uzyskać zezwolenia na pracę podmiotom, w tym agencjom pracy tymczasowej, które ukarano za nielegalne powierzanie pracy cudzoziemcom, co na gruncie przepisów tego aktu stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny w wysokości od 3000 do 50000 zł za każdego zatrudnionego nielegalnie cudzoziemca.

Na podstawie przepisów ustawy o warunkach dopuszczalności podmiot działający krócej niż rok oraz taki, który powierza pracę cudzoziemcowi w wymiarze nieprzekraczającym ½ pełnego czasu pracy nie może uzyskać zezwolenia na pracę na okres dłuższy niż 1 rok, podczas gdy maksymalny termin, na jaki może zostać wydane zezwolenie w standardowych przypadkach wynosi 3 lata. Innym przykładem regulacji ułatwiającej monitoring zatrudniania cudzoziemców i kontrolę warunków ich pracy jest wprowadzenie obowiązku przesłania wojewodzie lub staroście kopii umowy zawartej z cudzoziemcem po wydaniu zezwolenia na pracę lub po rejestracji oświadczenia.

Oprócz przepisów karnych które dotyczą wszystkich podmiotów powierzających pracę cudzoziemcom, ustawa zawiera także regulacje dedykowane agencjom. W świetle art. 84 ust. 12 ustawy o warunkach dopuszczalności, kara grzywny może być nałożona na agencję pracy tymczasowej, która kieruje cudzoziemca do wykonywania pracy na rzecz podmiotu trzeciego na innej podstawie niż umowa, która przewiduje wykonywanie pracy tymczasowej. Przepis ten ma na celu przeciwdziałanie praktykom polegającym na kierowaniu cudzoziemców do pracy u pracodawców użytkowników z pominięciem przepisów regulujących zatrudnienie pracowników tymczasowych i służy również ochronie cudzoziemców przed nadużyciami związanymi ze świadczeniem pracy poza reżimem prawnym przewidzianym dla pracy tymczasowej.

Informuję, że w województwie zachodniopomorskim w latach 2024-2025 w ramach pośrednictwa pracy skierowano do pracy 5 650 cudzoziemców, a do pracy tymczasowej 20 047 cudzoziemców (dane otrzymane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie).

Polski system prawny zapewnia cudzoziemcom podejmującym zatrudnienie na terytorium RP maksymalną ochronę przed nieuczciwymi pośrednikami. W przypadku prowadzenia działalności agencji zatrudnienia szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa cudzoziemców mają regulacje określone w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz w ustawie o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Prowadzenie działalności agencji zatrudnienia i zatrudnianie cudzoziemców jest kontrolowane przez powołane w tym celu organy państwowe, które corocznie przeprowadzają kontrolę takiej działalności.

Kierownictwo resortu pracy pozostaje w stałym kontakcie i współpracuje z marszałkami województw, Państwową Inspekcją Pracy oraz Strażą Graniczną celem monitorowania sytuacji cudzoziemców na polskim rynku pracy i eliminowania wszelkich stwierdzonych nieprawidłowości.

W związku z doniesieniami medialnymi o możliwych nieprawidłowościach dotyczących przyjeżdżających do Polski w celu podjęcia zatrudnienia obywateli Kolumbii, Gruzji i Wenezueli, do Prokuratury Krajowej, Straży Granicznej i PIP skierowano zawiadomienia dotyczące możliwego procederu wprowadzania cudzoziemców w błąd co do warunków podejmowania legalnej pracy w Polsce. Do zawiadomienia dołączono prośbę o podjęcie przez wskazane organy odpowiednich czynności w zakresie kontroli działalności podmiotów pośredniczących w rekrutacji i kierowaniu cudzoziemców do pracy w Polsce.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Monika Sikora

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/